

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากที่ได้ศึกษาพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539¹ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539² และประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการผ่อนชำระหนี้ของเจ้าหน้าที่³ ในประเด็นเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐขอผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทน พบว่า ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ได้กำหนดหลักเกณฑ์กรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐ ไว้ในข้อ 25 ว่าในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบและขอผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทนไม่ว่าจะเกิดขึ้นในขั้นตอนใด ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายกำหนดจำนวนเงินที่ขอผ่อนชำระนั้นตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงรายได้ ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพตามฐานานุรูปของเจ้าหน้าที่ ความรับผิดชอบที่บุคคลนั้นมีอยู่ตามกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีและพฤติการณ์แห่งกรณีประกอบด้วย ในการให้ผ่อนชำระต้องจัดให้มีผู้ค้ำประกันและในกรณีที่เห็นสมควรจะให้อ่างหลักประกันด้วยก็ได้ แต่ทั้งนี้ ตามข้อ 28 กำหนดไว้ว่าการประนีประนอมยอมความไม่ว่าเกิดขึ้นในขั้นตอนใดต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังก่อน เว้นแต่กระทรวงการคลังจะประกาศกำหนดเป็นอย่างอื่น ซึ่งกระทรวงการคลังได้ออกประกาศตามข้อ 28 ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการผ่อนชำระหนี้

งานวิจัยนี้ จึงมุ่งทำการศึกษาหลักกฎหมาย วิวัฒนาการ และแนวความคิดตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในต่างประเทศและในประเทศไทย รวมทั้งศึกษาระเบียบ

¹ พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่. (2539, 14 พฤศจิกายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 113 (ตอนที่ 60 ก.), หน้า 25.

² ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่. (2539, 15 พฤศจิกายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 113 (ตอนพิเศษ 39 ง). หน้า 1. วันที่ 15

³ ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการผ่อนชำระหนี้ของเจ้าหน้าที่. (2545, 27 กันยายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 119 (ตอนพิเศษ 90), หน้า 1.

สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการฟ้องชำระหนี้ของเจ้าหน้าที่ เพื่อจะได้นำมาพัฒนากฎหมายให้มีหลักการที่ชัดเจน สร้างบรรทัดฐานความเป็นธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่

5.1 บทสรุป

พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ตราขึ้น โดยมีเจตนารมณ์ เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ปฏิบัติงานโดยสุจริตและเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานของรัฐ มาตรา 8 ได้กำหนดหลักเกณฑ์กรณีที่หน่วยงานของรัฐ (State Agency) ได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายไปแล้ว หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ (Official) ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนคืนแก่หน่วยงานของรัฐได้ หากปรากฏว่าเจ้าหน้าที่นั้น ได้กระทำละเมิดไปโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง (Grossly Negligent) เท่านั้น โดยจะเรียกให้เจ้าหน้าที่นั้นชดใช้ได้เพียงใดให้คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำ และความเป็นธรรมแก่กรณี โดยมีจำต้องให้ใช้เต็มจำนวนของความเสียหาย และหากการละเมิดนั้นเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงาน หรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมก็ให้หักส่วนความรับผิดชอบดังกล่าวออกด้วย และในกรณีที่การกระทำละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคน มิให้นำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมมาใช้ เจ้าหน้าที่แต่ละคนรับผิดชอบเฉพาะในส่วนของตนเท่านั้น⁴ และมาตรา 13 กำหนดให้คณะรัฐมนตรีจัดให้มีระเบียบเพื่อให้เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบ สามารถฟ้องชำระเงินที่จะต้องรับผิดชอบนั้นได้ โดยคำนึงถึงรายได้ ฐานะครอบครัว และความรับผิดชอบ และพฤติกรรมแห่งคดีประกอบด้วย⁵

⁴ มาตรา 8 ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

สิทธิเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่งจะมีได้เพียงใดให้คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์โดยมีจำต้องให้ใช้เต็มจำนวนของความเสียหายก็ได้

ถ้าการละเมิดเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม ให้หักส่วนแห่งความรับผิดชอบดังกล่าวออกด้วย

ในกรณีที่การละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคน มิให้นำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับและเจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนเท่านั้น

⁵ มาตรา 13 ให้คณะรัฐมนตรีจัดให้มีระเบียบเพื่อให้เจ้าหน้าที่ซึ่งต้องรับผิดชอบตาม มาตรา 8 และมาตรา 10 สามารถฟ้องชำระเงินที่จะต้องรับผิดชอบนั้นได้ โดยคำนึงถึงรายได้ ฐานะ ครอบครัวและความรับผิดชอบ และพฤติกรรมแห่งกรณีประกอบด้วย

โดยพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มาตรา 13 กำหนดให้ คณะรัฐมนตรีจัดให้มีระเบียบเพื่อให้เจ้าหน้าที่ซึ่งต้องรับผิดตามมาตรา 8 และมาตรา 10 สามารถผ่อนชำระเงินที่จะต้องรับผิดนั้นได้ โดยคำนึงถึงรายได้ ฐานะ ครอบครัวและความรับผิดชอบ และพฤติการณ์แห่งกรณี ประกอบด้วย ทั้งนี้ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ได้มีการวางหลักเกณฑ์เงื่อนไขไว้ในข้อ 25⁶ ว่าในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดและขอผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทนไม่ว่าจะเกิดขึ้นในชั้นตอนใด ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายกำหนดจำนวนเงินที่ขอผ่อนชำระนั้นตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงรายได้ ค่าใช้จ่าย ในการดำรงชีพตามฐานานุรูปของเจ้าหน้าที่ ความรับผิดชอบที่บุคคลนั้นมีอยู่ตามกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีและพฤติการณ์แห่งกรณีประกอบด้วย ในการให้ผ่อนชำระต้องจัดให้มีผู้ค้ำประกัน และในกรณีที่เห็นสมควรจะให้อำนาจหลักประกันด้วยก็ได้ และกำหนดให้กระทรวงการคลังมีอำนาจตามข้อ 26⁷ ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้ำประกัน การวางหลักประกันหนังสือผ่อนชำระ และสัญญาค้ำประกันก็ได้ ซึ่งหากมีการประนีประนอมยอมความกันตามข้อ 28⁸ ต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง และหลักเกณฑ์การผ่อนชำระดังกล่าว ไม่รวมถึงหน่วยงานของรัฐที่เป็นราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้น โดยพระราชบัญญัติ หรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามข้อ 29⁹ ซึ่งในการนี้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ได้มีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ได้รับความเป็นธรรมตามสมควร และเพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีหลักเกณฑ์การพิจารณาในเรื่องการผ่อนผันให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่เป็นธรรมและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน กระทรวงการคลังจึงออกประกาศกระทรวงการคลัง

⁶ ข้อ 25 ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดและขอผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทนไม่ว่าจะเกิดขึ้นในชั้นตอนใด ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายกำหนดจำนวนเงินที่ขอผ่อนชำระนั้นตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงรายได้ ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพตามฐานานุรูปของเจ้าหน้าที่ ความรับผิดชอบที่บุคคลนั้นมีอยู่ตามกฎหมาย หรือศีลธรรมอันดี และพฤติการณ์แห่งกรณีประกอบ

⁷ ข้อ 26 ให้อำนาจกระทรวงการคลังประกาศหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการค้ำประกัน การวางหลักประกัน หนังสือผ่อนชำระ และสัญญาค้ำประกันก็ได้

⁸ ข้อ 28 การประนีประนอมยอมความไม่ว่าเกิดขึ้นในชั้นตอนใดต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังก่อน เว้นแต่กระทรวงการคลังจะประกาศกำหนดเป็นอย่างอื่น

⁹ ข้อ 29 ในกรณีตามข้อ 26 ข้อ 27 หรือข้อ 28 ถ้าเกี่ยวกับหน่วยงานของรัฐ ที่เป็นราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้น โดยพระราชบัญญัติ หรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ การดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบสำหรับหน่วยงานของรัฐนั้น

เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการผ่อนชำระหนี้ของเจ้าหนี้ที่ เพื่อเป็นหลักเกณฑ์และแนวทางในการพิจารณาให้ความเป็นธรรมกับเจ้าหนี้ของรัฐในการขอผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทน

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหนี้ที่ พ.ศ. 2539 ได้ถูกตราขึ้นเพื่อให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหนี้ที่ พ.ศ. 2539 โดยมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดให้อำนาจคณะรัฐมนตรีจัดให้มีระเบียบเพื่อให้เจ้าหนี้ที่ซึ่งต้องรับผิดชอบตามมาตรา 8 และมาตรา 10 สามารถผ่อนชำระเงินที่จะต้องรับผิดชอบนั้นได้โดยคำนึงถึงรายได้ ฐานะครอบครัวและความรับผิดชอบ และพฤติการณ์แห่งกรณี แต่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหนี้ที่ พ.ศ. 2539 มีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่นอกเหนือและเกินกว่าหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหนี้ที่ พ.ศ. 2539 และมีการวางหลักเกณฑ์ที่มีเนื้อหาเกินกว่าขอบเขตอำนาจที่พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหนี้ที่ พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นกฎหมายลำดับศักดิ์ที่สูงกว่าบัญญัติไว้ในข้อ 28 การประนีประนอมยอมความไม่ว่าเกิดขึ้นในขั้นตอนใดต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังก่อน เว้นแต่กระทรวงการคลังจะประกาศกำหนดเป็นอย่างอื่น และกระทรวงการคลังได้ออกประกาศกระทรวงการคลังเรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการผ่อนชำระหนี้ของเจ้าหนี้ที่ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ที่ไม่สอดคล้องกับกฎหมายแม่บท ในข้อ 2 ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาการอนุมัติให้ผ่อนชำระตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ต้องมิใช่กรณีที่เกิดจากการทุจริตของเจ้าหนี้ที่ และเป็นกรณีที่ขอผ่อนชำระเต็มจำนวนที่ต้องรับผิดชอบ รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าชာชกรรมนิยมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี (ถ้ามี) อีกทั้งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหนี้ที่ข้อ 29 ในกรณีตามข้อ 26 ข้อ 27 หรือข้อ 28 ถ้าเกี่ยวกับหน่วยงานของรัฐ ที่เป็นราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ หรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหนี้ที่ การดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบสำหรับหน่วยงานของรัฐนั้น และข้อ 1 ของประกาศกระทรวงการคลังฯ ยังกำหนดคำนิยามของคำว่าหน่วยงานของรัฐ หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเป็นกรมและส่วนราชการส่วนภูมิภาค แต่ไม่รวมถึงราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่า ควรมีการบัญญัติเพิ่มเติมข้อกำหนดเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหนี้ที่ในประเด็นการผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิด พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในการที่ให้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหนี้ที่ พ.ศ. 2539 มีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์ในการผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทน

เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการใช้ดุลพินิจพิจารณา ทำให้เกิดการใช้บังคับ (Law Enforcement) กฎหมายที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ก่อให้เกิดความชัดเจนในตัวของกฎหมายที่ถูกต้องในประเด็นดังกล่าว และสามารถสร้างความเป็นธรรมแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทน (Compensation) แก่หน่วยงานของรัฐ ตามหลักนิติรัฐและนิติธรรมต่อไป

5.2 ข้อเสนอแนะ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นโดยอาศัยพระราชบัญญัติบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีลำดับศักดิ์สูงกว่าให้อำนาจในการออกระเบียบดังกล่าวไว้ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วพบว่า มีประเด็นที่เป็นปัญหาในการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้นอันอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่เจ้าหน้าที่ผู้ต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐนั้นกล่าวคือ ระเบียบดังกล่าวนี้ได้อำนาจกระทรวงการคลังประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทนทางละเมิด ซึ่งการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวไม่ใช่บังคับกับราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ อีกทั้งการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาการอนุมัติให้ผ่อนชำระตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ต้องมิใช่กรณีที่เกิดจากการทุจริตของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ในลักษณะจงใจหรือทุจริตเป็นการกระทำที่รู้สำนึกว่าการกระทำความผิดดังกล่าว จะเป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ได้รับความเสียหาย จึงไม่สมควรได้รับสิทธิในการขอผ่อนชำระตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ด้วยเช่นกัน ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทนความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่มีการพิจารณาและแนวทางปฏิบัติที่เป็นไปในแนวทางและมาตรฐานเดียวกัน โดยการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานกลางขึ้น จึงเห็นสมควรปรับปรุงกฎหมายดังกล่าว โดยควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทนทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ไว้ในพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ดังนี้

1) ให้เพิ่มเติมมาตรา 13/1 ดังนี้

มาตรา 13/1 การอนุมัติให้ผ่อนชำระตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาได้ทุกกรณี เว้นแต่กรณีที่เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือเกิดจากการทุจริตของเจ้าหน้าที่ และเป็นกรณีที่ต้องขอผ่อนชำระเต็มจำนวนที่ต้องรับผิดชอบ รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี (ถ้ามี)

ในการให้ผ่อนชำระ ให้เจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบทำหนังสือรับสภาพหนี้ สัญญาผ่อนชำระ และสัญญาค้ำประกัน หรือในกรณีที่เห็นสมควรจะให้อ่างหลักประกันด้วยก็ได้

2) ให้เพิ่มเติมมาตรา 13/2 ดังนี้

มาตรา 13/2 เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบขอผ่อนชำระ ให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ตรวจสอบสถานภาพปัจจุบัน ณ วันเสนอขอผ่อนชำระเกี่ยวกับรายได้ ค่าใช้จ่าย และทรัพย์สิน ทั้งของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและคู่สมรส โดยมีหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบหรือหน่วยงานเจ้าของข้อมูล แล้วแต่กรณี เพื่อประกอบการพิจารณา

(2) ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาผ่อนผันและกำหนดจำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระเป็นรายเดือนตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงรายได้ ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพตามสมควรแก่ฐานะ ตำแหน่ง ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบนั้น ความรับผิดชอบที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นมีอยู่ตามกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีและพฤติกรรมแห่งกรณี

ดอกเบี้ยระหว่างการผ่อนชำระให้เป็นไปตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และการคำนวณดอกเบี้ยให้นับแต่วันครบกำหนดที่หน่วยงานของรัฐเรียกให้ชดใช้จนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้ถือจำนวนเงินที่ผ่อนชำระในแต่ละเดือนเป็นการชำระดอกเบี้ยรายเดือนที่เกิดขึ้นก่อนส่วนที่เหลือให้ถือเป็นการผ่อนชำระเงินต้นที่ค้างอยู่ เว้นแต่ผ่อนชำระภายในกำหนดเวลาหนึ่งปี ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาผ่อนผันไม่ต้องคิดดอกเบี้ยระหว่างการผ่อนชำระ

หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวตามข้อเสนอข้างต้นแล้ว อาจทำให้การใช้บังคับกฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ก่อให้เกิดความชัดเจนในตัวบทกฎหมายที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ โดยสามารถสร้างความเป็นธรรมแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นไปตามหลักนิติรัฐ (Legal State) และนิติธรรม (Rule of Law) อันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานแผ่นดิน ซึ่งจะทำให้เกิดความชัดเจน มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อทางราชการ รวมทั้งยังเป็นไปตามหลักการในเรื่องลำดับศักดิ์แห่งกฎหมาย (Hierarchy of Law) อีกด้วย